

วันเข้าพรรษา...สำคัญอย่างไร ???

ขอขอบคุณข้อมูลและภาพประกอบจาก www.teenee.com

วันเข้าพรรษา จัดเป็นพิธีกรรมของพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา โดยท่านต้องประพฤติปฏิบัติตามพระพุทธบัญญัติ (ข้อที่ตั้งขึ้นให้รู้ทั่วกันการกำหนดเรียกการวางเป็นกฎข้อบังคับ) ที่ทรงวางเป็นระเบียบ ข้อบังคับให้พระสงฆ์ ต้องเข้า จำพรรษา ในสถานที่ที่ทรงอนุญาตให้เข้าอาศัยอยู่ได้ และพิธีกรรมวันเข้าพรรษานี้

พุทธศาสนิกชนได้มีส่วนร่วมประกอบ คุณงามความดี ตามหน้าที่ของชาวพุทธ เพื่อช่วยเหลือพระสงฆ์ อีกทางหนึ่งด้วย ซึ่งมีประวัติที่น่าสนใจวันเข้าพรรษา เริ่ม ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำเดือน ๘ จนถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๑ เรียกว่า ครุบไตรมาส คือ ๓ เดือนนี้เป็นการเข้า "พรรษาต้น" ส่วนการเข้า "พรรษาหลัง" เริ่มตั้งแต่วันแรมค่ำ ๑ เดือน ๙ จนถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๒

พิธีกรรมของสงฆ์ ก่อนจะถึงวันเข้าพรรษา

พระท่านจะทำการซ่อมแซมเสนาสนะที่ชำรุดทรุดโทรมให้อยู่ในสภาพที่ดีที่ใช้
อยู่อาศัยได้ จัดการปิดกวาดหยากไย่เชื้อธู ให้สะอาด สาเหตุที่ต้องกระทำ
เสนาสนะให้มั่นคงและสะอาดก็เพื่อจะได้ใช้บำเพ็ญสมณกิจ ในช่วงเทศกาล
เข้าพรรษา ได้เต็มที่ ไม่ต้องกลัวฝน จะรื้อรุดอุโบสถ

ไหว้พระสวดมนต์เสร็จแล้วจึงกระทำพิธีเข้าพรรษา โดยกล่าวอธิษฐานตั้งใจ
เพื่ออยู่จำพรรษาตลอดฤดูฝน ในวันของ ท่านที่ตั้งใจจะอยู่

คำกล่าวอธิษฐานพรรษาเป็นภาษาบาลีว่า "อิมัสสมิง อาวาเส อิมัง เต
มาสัง วัสสัง อุเปมิ" แปลว่า "ข้าพเจ้าขออยู่จำพรรษาในวัดนี้ ตลอด ๓ เดือน"
โดยกล่าวเป็นภาษาบาลีดังนี้ ๓ ครั้ง ต่อจากนั้นพระผู้น้อยก็กระทำ สามกิจกรรม
คือ กล่าวขอมาพระผู้ใหญ่ว่า "ขอมาโทษที่ได้ล่วงเกินไป ทางกาย วาจา ใจ
เพราะประมาท" ส่วนพระผู้ใหญ่ ก็กล่าวตอบว่า อดโทษให้ เป็นอันว่าต่างฝ่าย
ต่างให้อภัยกัน นับเป็นอันเสร็จพิธีเข้าพรรษาในเวลานั้น ครั้นวันต่อไปพระผู้น้อย
ก็จะนำดอกไม้ธูปเทียนไป กราบพระเถรานุเถระต่างวัด ผู้ที่ตนเคารพนับถือ

ความเป็นมาของการเข้าพรรษา

ประวัติพิธีเข้าพรรษาของพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา มีเรื่องเล่าว่า ใน
ประเทศอินเดียในสมัยโบราณ เมื่อถึงฤดูฝน น้ำมักท่วม ผู้ที่สัญจรไปมา ระหว่าง
เมือง เช่น พวกพ่อค้า ก็หยุดเดินทางไปมาชั่วคราว พวกเดียรถีย์ และปริพาชก ผู้
ถือลัทธิต่าง ๆ ก็หยุดพัก ณ สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง ตลอดฤดูฝน ทั้งนี้เพราะ

การคมนาคม ไม่สะดวก ทางเป็นหลุมเป็นโคลน เมื่อเกิดพระพุทธศาสนาแล้ว พระพุทธเจ้าเสด็จจาริก เหยะแพร่ พระศาสนาต่อไป

นับเป็นพุทธจริยาวัตรและในตอนแรกที่ยังมีพระภิกษุสงฆ์ไม่มาก พระภิกษุสงฆ์ปฏิบัติประพฤติตามพระพุทธเจ้า ความครหา นินทาใด ๆ ก็ไม่เกิดมีขึ้น จึงไม่ต้องทรงตั้งบัญญัติพิธีอยู่จำพรรษา ครั้นพอพระพุทธศาสนาแผ่ขยายออกไปกว้าง พระภิกษุสงฆ์ได้เพิ่มปริมาณเพิ่มขึ้น วันหนึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า ประทับอยู่ในกรุงราชคฤห์ มีพระภิกษุ ๖ รูป ฉัพพัคคีย์ แม้เมื่อถึงฤดูฝน ก็ยังพากันจาริกไปมา เทียบเหยียบย่ำข้าวกล้าหญ้าวัชพืชเสียหาย และสัตว์เล็กสัตว์น้อย ให้เกิดความเสียหาย และตายไป ประชาชนจึงพากัน ตีเตียนว่าไหนพระสมณศากยบุตรจึงเที่ยวไปมาอยู่ทุกฤดูกาล พากันเหยียบย่ำข้าวกล้าและต้นไม้ ตลอดจนทั้งสัตว์มากหลายตายจำนวนมาก แม้พวกเดียรฉัตรและปริพาชก ก็ยังหยุดพักในฤดูฝน หรือจนแม้แต่นกก็ยังรู้จักทำรัง เพื่อพักหลบฝน

อาจเป็นไปได้ว่า พระภิกษุรูปอื่น นอกจากพวกฉัพพัคคีย์ ก็อาจจะมีบ้าง ที่ไม่ได้หยุดการจาริกในพรรษา แต่จะหมายความว่า พระภิกษุเหล่านั้น ท่านจะเผลอไผลไปเหยียบย่ำข้าวกล้าในนาของชาวบ้านโดยไม่รู้ ย่อมเป็นไปได้ ความที่ว่า พากันเหยียบย่ำ ข้าวกล้าของชาวบ้าน เป็นสำนวนพูด ซึ่งหมายถึง หากพระภิกษุเที่ยวจาริกไปที่ไหน ชาวบ้านที่มีศรัทธา ก็จะต้องมาคอยถวาย ความอุปถัมภ์ ทำให้ไม่สามารถจะดูแลพืชผล เรือกสวนไร่นา ได้อย่างเต็มที่ ในฤดูฝนจึงเหมือนกับ ทำให้ได้ผลผลิตที่ไม่ดีนัก จึงเป็นเหมือนกับว่า พระภิกษุเดินเหยียบย่ำข้าวกล้า

อย่างไรก็ตาม เรื่องนี้ได้ทราบถึงพระกรรมของพระบรมศาสดา พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงทรงให้ประชุมสงฆ์ มีพุทธบัญญัติ ว่า ให้พระภิกษุสงฆ์อยู่จำพรรษา

ในที่แห่งเดียว ตลอด 3 เดือน คือ ตั้งแต่วันแรม ๑ ค่ำเดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๑ ห้ามมิให้ พระภิกษุ เทียบไปค้างคืนที่อื่น หากมีธุระอันชอบด้วยพระวินัย จึงไปได้ด้วยการทำสัตตาทกณียะ คือต้องกลับมา ที่พักเดิมภายใน ๗ วัน นอกจากนั้นห้ามเด็ดขาด และปรับอาณัติแก่ผู้ฝ่าฝืนล่วงละเมิดพระบัญญัติพิธีการปฏิบัติในวันเข้าพรรษา มีความเป็นมา ดังกล่าวนี

พิธีกรรมของพุทธศาสนิกชน อันเนื่องในวันเข้าพรรษา

พุทธศาสนิกชนมีการกระทำบุญตักบาตรกัน ๓ วัน คือวันขึ้น ๑๔ - ๑๕ ค่ำ และวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ และขนมที่นิยม ทำกันในวันเข้าพรรษาได้แก่ ขนมเทียน และท่านสาธุชนที่มีความเคารพนับถือพระภิกษุวัดใด ก็จัดเครื่องสักการะ เช่น น้ำตาล น้ำอ้อย สบู่ แปรง ยาสีฟัน พุ่มเทียน เป็นต้น นำไปถวายพระภิกษุวัดนั้น ยังมีสิ่งสักการะบูชา ที่พุทธศาสนิกชน นิยมกระทำกันเป็นงานบุญอีกอย่างหนึ่งคือ "เทียนเข้าพรรษา" บางแห่งจะมีการบอกบุญเพื่อร่วมหล่อเทียนแท่งใหญ่ แล้ว แห่ไปตั้งในวัดอุโบสถ เพื่อจุดบูชาพระรัตนตรัยตลอด ๓ เดือน การแห่เทียนจำนำพรรษา หรือเทียนเข้าพรรษา จัดเป็น งานเอิกเกริก มีฆ้องกลองประโคมอย่างสนุกสนาน และเทียนนั้นมีการหล่อหรือแกะเป็นลวดลาย และประดับตกแต่งกัน อย่างงดงาม

เทศกาลเข้าพรรษานี้ ถือกันว่าเป็นเทศกาลพิเศษ ชาวพุทธ จึงจะมักเข้มงวดในการบุญกุศลยิ่งกว่าธรรมดา บางคนตั้งใจรักษา อุโบสถตลอด ๓ เดือน บางคนตั้งใจฟังเทศน์ทุกวันพระ ตลอดพรรษา มีผู้ตั้งใจทำความดีต่างๆ พิเศษขึ้น ทั้งมีผู้งดเว้น การกระทำบาปกรรมในเทศกาลเข้าพรรษา และบางคนอาศัย สาเหตุแห่งเทศกาลเข้าพรรษที่ตั้งสัตย์ปฏิญาณ เลิกอบายมุข และ ความชั่วสามัญต่าง ๆ

โดยตลอดไป จึงนับเป็นบุคคลที่ควร ได้รับ การยกย่องสรรเสริญและได้รับสิ่งอัน
เป็นมงคล

หลักธรรมที่ควรปฏิบัติ

ระหว่างเทศกาลเข้าพรรษานั้น พุทธศาสนิกชนนิยมไปวัด ถวาย ทาน
รักษาศีล ฟังธรรมและเจริญจิตภาวนา ซึ่งเป็นการเว้น จากการกระทำความชั่ว
บำเพ็ญความดีและชำระจิต ให้สะอาด แจ่มใส เครื่องประดับยิ่งขึ้น หลักธรรมสำคัญที่
สนับสนุนคุณความดี ดังกล่าวก็คือ "วิริติ" คำว่า "วิริติ" หมายถึงการงดเว้นจาก
บาป และความชั่วต่าง ๆ จัดเป็นมงคลธรรมข้อหนึ่ง เป็นเหตุนำบุคคลผู้ปฏิบัติ
ตาม ไปสู่ความสงบสุขปลอดภัย และความเจริญ รุ่งเรือง ยิ่งขึ้นไป

วิริติ การงดเว้นจากบาปนั้น จำแนกออกได้เป็น ๓ ประการ คือ

๑. สัมปตตวิริติ ได้แก่การงดเว้นจากบาป ความชั่วและอบายมุขต่าง ๆ
ด้วยเกิดความรู้สึกละอาย (หิริ) และเกิดความรู้สึกเกรงกลัวบาป(โอตตตัปปะ)
ขึ้นมาเอง เช่น บุคคลที่ได้สมาทานศีลไว้ เมื่อถูกเพื่อนคยั้่นคยอให้ดื่มสุรา ก็ไม่
ยอมดื่ม เพราะละอาย และเกรงกลัวต่อบาปว่าไม่ควรถ้าชาวพุทธจะกระทำเช่นนั้น
ในระหว่างพรรษา

๒. สมาทานวิริติ ได้แก่การงดเว้นจากบาป ความชั่วและอบายมุขต่าง ๆ
ด้วยการสมาทานศีล ๕ หรือศีล ๘ จากพระสงฆ์ โดยเพียรระมัดระวังไม่ทำให้ศีล
ขาดหรือต่างพร้อย แม้มีสิ่งช่วยยวนกายนอกมาเร้าก็ไม่หวั่นไหวหรือเอนเอียง

๓. สมุจเฉทวิรัตติ ได้แก่การงดเว้นจากบาป ความชั่วและอบายมุขต่าง ๆ ได้อย่างเด็ดขาดโดยตรง เป็นคุณธรรม ของพระอริยเจ้า ถึงกระนั้นสมุจเฉทวิรัตติ อาจนำมาประยุกต์ใช้กับบุคคลผู้งดเว้นบาป ความชั่วและอบายมุขต่าง ๆ ในระหว่าง พรรษากาลแล้ว เมื่อออกพรรษาแล้วก็มิกลับไปกระทำหรือข้องแวะอีก เช่นกรณีผู้งดเว้นจากการดื่มสุราและสิ่งเสพติด ระหว่าง พรรษากาล แล้วก็งดเว้น ได้ตลอดไป เป็นต้น

* # * # * # * # * # * # * # * # *